

ఈ వారం కథ

—జి. నిర్మలారాణి

ఆకలికి అలమటిస్తూ తిండిలేక చచ్చి పోయే దశలో వున్నా, తోటి మనిషి కష్టంపట్ల స్పందన గలిగితే, ఆ మనిషి బతుకుతున్నట్లే లెక్క. ఇరీదైన జీవితం గడుపుతున్నా అటువంటి స్పందన లేక పోతే మనిషిగా బతకనట్లే అర్థం.

మనసు

స్ట్రెస్ కి ఎదురుగా వున్న కాకాహోటల్ “భోజనం తయార్” అనే బోర్డుతో ఎదురుచూస్తోంది.

చెల్లపైని కాకులు ఎండకి తట్టుకోలేక, రెప్పలు టపటప కొట్టుకుంటూ, ‘కాకా’ అని అరుస్తున్నాయి. ఉండి ఉండి ఒకటి, రెండు ఆటోరిక్షాలు తిరుగుతున్న చప్పుడు తప్ప స్ట్రెస్ ను బయట వేరే శబ్దం లేదు.

రావాల్సిన రైలు గంట లేటు కావడంతో రైల్వే స్టాఫ్ ఫాం కూడా నిర్జీవంగా వుంది. “అమ్మయ్యా! గుడ్డోణ్ణి ధర్మం సెయ్యండి సామీ, తల్లీ” అంటూ ప్రయాణీకుల్ని అడుక్కునే ‘గుడ్డోడు’ సెనక్కాయలు తింటూ, ఆ పాల్లం లోని సినిమా బొమ్మల్ని దీక్షగా చూస్తున్నాడు. వాడికి కాస్త దూరంలో, సెనక్కాయలు అమ్ము

కునే గంగితో పరాచికాలాడుతున్నారు రైల్వే పోర్టర్లు. వాళ్ళ చేష్టల్ని ఒక వైపు ఇష్టపడుతూనే, ఇష్టం లేనట్టుగా వాళ్ళని కసురుతోంది అది.

ఊసురోసుని చతికిలబడి వున్నారరిక్షావాళ్ళు. “ఏం సెగగొడ్తాంది, నా ఎరికలో యింత ఎండ సూడ్లా” అంగీ గుండీలు తీసి ‘ఉఫ్’ అని ఛాతీని ఊదుకుంటూ అన్నాడు ఈరన్న.

“ఓ, ఈ తడవ ఎండలు శానా ఉండాయి. యాడకైనా పోవల్సింటే రిచ్చా ఎక్కేట్లోళ్ళు ఇప్పుడు వాకిలిదాటి బయటికే రాడంలేదు” ఏదో కొత్త నిజాన్ని కనిపెట్టినట్టు అన్నాడు వెంకటేసు.

“వ్వు, ఈ బండల్లా బయానికి రావు. బాడుగ

లెట్టా దొరుకుతాయ్?” నోట్స్ వున్న బీడీ ముక్కుని పడేసి తుపుక్కున ఉమ్మి, రిక్షాలో ఎక్కి కూర్చున్నాడు ఈరన్న.

“అంజిగా, అట్లా ఎంతసేపు నిలబడ్తావ్? రిచ్చాలో కూక్ అట్లా, రైలు అప్పడే రాదులే” అన్నాడు అంజియ్యనుద్దేశించి ఈరన్న.

ఈరన్న ఆ బెండరీలో రిక్షావాళ్ళందరిలో వయసు మళ్ళినవాడు. రిక్షాలు లేని కాలంలో వాళ్ళ తాతలు, తండ్రులు ఎద్దుల బండ్లు, గుర్రబృంద్లు కట్టారు. ఈరన్న రిక్షా కట్టబట్టి దగ్గరదగ్గరగా పది సంవత్సరాలు దాటుతోంది. బండ్లు బయానికి రావన్నది అతని జీవితమెరిగిన సత్యం మరి!

“కూకోరా, అంజీ కూక్” అన్నాడు మళ్ళీ! రైలు వచ్చే దిక్కు కేసి చూస్తున్న అంజియ్యను.

“మా సెల్లమ్మ మీదికి మనసోయిందేట్లా.

6-3-92 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర నాగరవృత్తిక

తెల్ల మచ్చలకు చికిత్స

తీవ్రమైన ఒక పరిశోధన తరువాత తెల్ల మచ్చలను బాగుచేసేందుకుగాను మా మందు కనిపెట్టబడింది. చికిత్సను గమక పూర్తిగా పొందితే మచ్చల రంగుమారి శరీరానికి మునుపటి రంగు తిరిగి వస్తుంది.

జబ్బు మొదళ్ళలో నుండి కూడా పూర్తిగా వయమౌతుంది. మీరు నిరాశ చెందినట్లయితే తప్పకుండా ఈ చికిత్సను పొందండి. మా చికిత్సను పూర్తిగా పొందినట్లయితే ప్రవారణకై ఒక ఫైల్ ఉచితంగా ఇవ్వబడుతుంది. రోగుల వయస్సులోనూ జబ్బు పూర్తి వివరాలను వ్రాయండి.

తెల్ల వెంట్రుకలు మరియు వెంట్రుకలు రాలిపోవుట

జబ్బును దైవ చెయ్యనవసరం లేదు. మా ఆయుర్వేద చికిత్స (ఆయిల్) వల్ల తెల్ల వెంట్రుకలు మామూలు నలుపు రంగులోనికి మారి స్థిరంగా నిలుస్తాయి. జబ్బు రాలిపోకుండా కాపాడి జబ్బురాలివ ప్రదేశాన కొత్తజబ్బు వస్తుంది. ఇది మెదడును చల్లపరుస్తుంది. ఒక కోర్స్ లో 3 ఫైల్స్ ధర రూ. 80/- పోస్టేజి మరియు ప్యాకింగ్ అదనం.

Shyam Ayurved

Bhavan(W.A.)

P.O. Katri Sarai (Gaya)

దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందించండి

బాల్యంలో చేసిన పాపాట్లకు లేక మరి ఏ ఇతర కారణాలకు గాని లోనై పిగ్గుతో మీ బల ప్రాణము ప్రదర్శించలేక దాంపత్య జీవితంలో ఎటువంటి ఆనంద భరితమైన సుఖాన్ని అనుభవించలేక పోతున్నారా...? ఆయితే రహస్యమైన మీ జబ్బుయొక్క పూర్తి వివరాలను వ్రాయండి. దాంపత్య జీవితంలోగల విజయమైన సుఖాన్ని అనుభవించేందుకు సలహాలను పొందండి.

SHYAM AYURVED
BHAVAN (A/GR)
P.O. KATRI SARAI
(GAYA)

మొగం అట్లా ఏలాడేసావు" పోర్టర్లను ఒక కంట చూస్తున్న వెంకటేసు కూడా అంజయ్యను కదిలించబోయాడు.

అంజయ్యకు వాళ్ళ మాటలేవీ పట్టకున్నాయి. ఎండ సెగకంటే ఆకలి మంటని భరించడం కష్టంగా వుంది అనుకున్నాడు. నిజానికి ఆ రెండూ కలిసికట్టుగా అతడి మీద పోరాటం చేస్తున్నాయి. "బువ్వ కండ్లబడి ఎన్ని దినాల యిందో?" అనుకున్నాడు. రిక్షాలాగితే కష్టపడి నంతా సంపాదించవచ్చు ననుకున్నాడుగాని, ఇట్లా రొట్టెముక్కలతో, టీ వీళ్ళతో గడపాల్ని వస్తుందనుకోలేదు. అంతో ఇంతో వస్తే అది రిక్షా బాడుగకే సరిపోయేది. "ఇట్టా ఆయితే ఏం తినేది, ఎట్టా బతకేది" అతడి మనస్సంతా దిగులైపోయింది. కాటికి కాళ్ళు చాపి వున్న ముసలి తల్లి తండ్రి, పెండ్లాం, పిల్లలూ గుర్తు కొచ్చినారు. "ఏంది తింటాండారో! వానలు సరిగా రాకపోయాయి. పనులు లేకపోయాయి. పూట గడవడమే కష్టమైపోయాయి! వానలు సరిగ్గా వస్తాంటే పెళ్ళాం పిల్లల్ని ఇడిసి ఇంతదూరం వచ్చే పనేం వుంది? ఏదో ఒక సనోసాలో చేసుకుని ఆడే ఎట్లో, ఒకట్ల వుండేవాళ్ళం. ఎన్ని దినాలని ముసిలోళ్ళనీ సంబిడ్డల్ని పస్తులెడతాం? పనే దైనా దొరుకుతాదని పొట్టేసేతో పట్టుకుని ఈటి కొచ్చినా. ఈడా అట్లనే వుండే. రిచ్చాలో కాళ్ళు బారచాపి కూకోడమే గాని బాడుగలే లేక పోయనే" అంజయ్య మనస్సులో విచారం అలుము కోసాగింది.

"బండి వచ్చినాదిరా" అనే అరుపుతో ఈ లోకంలోకి వచ్చిపడ్డాడు. ప్లాట్ ఫారం మీద పండ్లు, టీ, కాఫీ, ఇడ్లీ, వడా అమ్ముకునేవోళ్ళు అదేసనిగా అరుస్తున్నారు.

దాదాపు పరుగెత్తినంత వేగంగా ప్రయాణికులు ప్లాట్ ఫాం నుండి బయటికి వచ్చే గేటు దగ్గరకి చేరుకున్నాడు అంజయ్య. ఇంకా టేకెట్టు కలెక్టరు చేతికి టేకెట్టు ఇస్తుండగానే ప్రయాణికుల చేతుల్లోని నూటుకేసుల్ని, సంచుల్ని లాక్కుని నేర్పుగా బాడుగ దక్కించుకుంటున్నారు రిక్షావోళ్ళు, ఆటోవోళ్ళు.

ఓ నాలుగైదు బాడుగలు మించి జనం దిగలేదు. అవీ అంజయ్య వరకు రానేలేదు. ఏ బాడుగా దొరక్కపోయేసరికి దిగులుగా మూలిగింది అంజయ్య మనస్సు.

"ఎల్లెల్లు, పెద్దాసుప్రతికాటికి రెండూ పోయిస్తదంట. ఆ బాడుగకు వచ్చేటోడు రిచ్చా వోడేనా" ఎగతాళిగా ఎవరో కనురుతున్నాడు వెంకటేసు.

"సినెమాటెయిం అయింది, ఆటికి పోదాం" అంటూ కదిలారు బాడుగ దొరకని రిక్షావోళ్ళు.

అంజయ్యకు నీరసంగా వుంది. అది ఆకలి వల్లనో, బాడుగ దొరకక ఏర్పడ్డ నిరుత్సాహం వల్లనో తెలియలేదు. 'పొద్దుట్టుండి బోటీకాలా' అనుకున్నాడు మనసులో దిగులుగా, నీరసంగా రిక్షా ఎక్కాడు.

అంతలోనే, ఇంతకు ముందు వెంకటేసు కసిరిన పిల్ల అంజయ్య రిక్షాకు అడ్డంగా వచ్చింది.

"అన్నా, అన్నా, మాయమ్మకి శానా బాలేదు, పెద్దాసుప్రతికి పోవల్ల. నాకాడ రెండూపాయలుండాయి. నీ కాళ్ళు మొక్కుతావన్నా, రిచ్చా కట్టన్నా" పది, పన్నెండేళ్ళ పిల్ల, అంజయ్యను దీనంగా బంగపోతాంది.

ప్రక్కన ఆ పిల్ల తల్లి కాబోలు ఎముకల గూడులా వుంది. చిరిగిపోయిన దుస్తుల్లో, చింపిరి జబ్బుతో పేదరికానికి రూపాల్లా వుండారు.

ఆ పిల్లని చూడగానే అంజయ్య మనసులో కూతురు మెదిలింది. పల్లె వదిలి వస్తాంటే తన కాళ్ళకు అడ్డంపడి "నేనూ వస్తానయ్యా, నీకు బువ్వ వండిపెడతా, ఓటర్లో బోకులుకడుగుతా" అని భోరున ఏడవడం గుర్తువచ్చింది. "ఏం, కష్టాలు పడతాండారో!" కళ్ళు చెమర్చాయి బిడ్డలు గుర్తురాగానే.

"అన్న, అన్న రిచ్చాకట్టన్నా" దీనంగా అంజయ్యను బంగపోతాండాపిల్ల.

తల్లి కోసం ఆ పిల్లపడే ఆరాటం అంజయ్యను కలిచివేసింది. వాళ్ళకి సహాయపడాలని వుంది. కాని "పొద్దుటెల నుండి బోటీకాలా. కడుపులో టీ నీళ్ళయినా పడకపోయి, రిచ్చా బాడుగెట్టా కట్టాల. బజారు కాటికల్లే సినెమా బాడుగైనా దొరుకుతాదేమో! అదీ వదులుకుంటే ఎట్లా" సంకటంలో పడ్డాడు మళ్ళీ.

"రారోయ్! పదకొండు గంటలూ ఇడిసేటయిం అయింది. టాకీసు కాటికి పోదాం" అంటూ అంజయ్యను కేకవేశాడు ఈరన్న.

ఆ కేకతో ఆ పిల్ల ఏడుపు ఎక్కువయింది. అంజయ్య తప్ప, ఇంకో వాహనం లేదక్కడ.

తల్లికూతుళ్ళని అట్లా వాళ్ళ దారిన వాళ్ళని వదిలేయడానికి అతని మనస్సొప్పలేదు. అక్కడ తన పిల్లలూ, భార్య ఏం అగచాట్టుపడుతున్నారో! ఇట్లానే ఏ దిక్కు లేకుండా, నిస్సహాయంగా ఏడుస్తున్నారేమో!

ఆ ఆలోచన రాగానే తక్కువ ఒక నిళ్ళయ్యానికి వచ్చాడు.

"నువ్ ఎల్లాండన్నా. పెద్దాసుప్రతికాడ బాడుగ దింపేసి వస్తా" అన్నాడు ఈరన్నతో.

90-902 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ

ముసలమ్మని భద్రంగా రిక్షాలో ఎక్కించి, "మీయమ్మని, గట్టిగా పట్టుకుని కూకో" అని ఆ పిల్లకి చెప్పి రిక్షా పోనిచ్చాడు.

"రేయ్, పెద్దాసుప్రతి యాడుందో తెలుసునా? పది రూపాయల బాడుగరా అది. థూ, ఎరైనాయాల" అంటూ వెనక ఎరన్న తిట్టబట్టి నాడు.

అంజయ్యకి తెలుసును, అది పది కాకున్నా, ఆరేడు రూపాయల బాడుగని, రిక్షా బాడుక్కి పోను ఆ పూటకి టీ నీళ్ళకి కూడా సరిపడతాదని. కానీ "డబ్బు మొగం చూసుకుంటే ఎట్లా? సమయం పడినప్పుడు మనిసికి మనిసి అడ్డు పడొద్దూ?" అని సమాధానపడ్డాడు.

కాస్తంత దూరం ఇగ్గి 'ఎండ సంపుతాంది' అనుకున్నాడు. పొద్దుట్ల నుండి కడుపులో ఏమీ పడక నీరసం వస్తోంది. తల్లి, కూతుళ్ళని ఇగ్గడం కష్టంగా వుంది అంజయ్యకు. దానికి తోడు గుంటలు పడ్డ తారు రోడ్డు! అయ్యే పనికాదని రిక్షా దిగాడు. అడ్డపంచి మోకాళ్ళ కాడికి బిగించి కట్టి, నడుస్తూ రిక్షాని లాగటం మొదలెట్టాడు. ఎండకి తారు కరిగి కాళ్ళ కంటుకుని 'చురుక్కు' మంటోంది. తలలో నుండి చెమట అతడి ముఖం మీదకు కారి పెదాలకు ఉప్పగా తగుల్తోంది. 'కాసిన్ని నీళ్ళయినా తాగితే బాగుండు' అనుకున్నాడు రోడ్డు పక్కన వున్న కొట్టాల దిక్కు చూస్తూ.

"అన్నా, రిచ్చా ఇప్పీడు పోనియ్" రిక్షాలో పిల్ల ఏడుపుతో ఉతిక్కిపడ్డాడు. గబాల్ని రిక్షా ఎక్కి, శక్తినంతా కూడదీసుకుని మళ్ళీ తొక్కుతున్నాడు. 'ముసలమ్మకు ఏమన్నా అయితే,' ఆ ఆలోచన రాగానే గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. నీళ్ళు తాగే కోరిక వెనక్కి నెట్టి, తనకు తెలియకుండానే వేగం హెచ్చించాడు.

ఒక పది, పదైదు నిముషాలు అంజయ్యకు రోడ్డు తప్ప ఏమీ కనిపించలేదు.

అల్లంత దూరంలో పెద్దాసుప్రతి కనిపించగానే 'హమ్మయ్య' అనుకున్నాడు. ఏ కీడూ జరక్కుండా వాళ్ళని హాస్పిటల్ కి చేరుస్తున్నందుకు తేలిగ్గా ఊపిరి తీసుకున్నాడు.

ఆ ఆనందంలో పెద్దాసుప్రతికి రానే వచ్చింది. రిక్షాను హాస్పిటల్ కాంపౌండులోపలకి పోనిచ్చాడు. రిక్షా ఆపి, తల్లిని భద్రంగా దింపాడు. ఆ పిల్ల అంజయ్య చేతిలో రెండూపాయల కాగితం పెట్టింది. ప్రశ్నార్థకంగా ఆ పిల్ల ముఖం

తలపాగా మోజు

శ్రీ మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య మైసూర్ తలపాగా ధరించేవారు. తలకి పాగా చుట్టడం కోసం ప్రత్యేకంగాకొంత మంది వ్యక్తుల్ని నియమించుకునే వారాయన. రామశాస్త్రి అనే ఆయనకి నెలకి 15 రూపాయలు. (ఆరోజుల్లో స్కూలు మాస్టారి జీతం!) ఇచ్చి తలపాగా చుట్టించుకునేవారు. ఆ తర్వాత దఫేదార్ జట్టి అనే వ్యక్తి నెలకి ఒకటి రెండు సార్లు ఆయననింటికి వచ్చి ఒక డజన్, అరడజన్ తల పాగాల్ని చుట్టి అతి భద్రంగా టిన్ బాక్సుల్లో (నాటి కోసం ప్రత్యేకంగా తయారుచేయబడ్డవి) అమర్చి వెళ్ళే

నాడు. ఆయన ఏ ప్రదేశానికెళ్ళినా ఈ తలపాగా పెట్టెలు కూడా ప్రయాణం చేసేవి. "మైసూర్ బర్బన్" అంటే ఎంతో ప్రీతి ఆయనకి. ముని స్వామి అనే కుర్రాడు ఆ వస్త్ర ధారణలో తోడ్పడే వాడు. ఆయన చనిపోయేప్పుడు అవస్మారక స్థితిలో కూడా వెత్తిన తలపాగా, సూటు ధరించే వున్నారు. అప్పలు దుస్తల మడత నలగ నిచ్చే వాగు కాదు. కట్టిన టై తిరిగి ధరించేవారు కాదు. రోజుకో "టై" మార్చి అవతల గిరాటేశావర ల! తన క్రింది ఉద్యోగస్తులందర్నీ రోజూ గడ్డం గీసుకుని రమ్మని ఆదేశించేవారు.

నేకరణ: అచ్యుతుని రాజ్యశ్రీ

లోకి చూశాడు. "నా కాడ ఇంకేటి లేదన్నా"

అంది ఆ పిల్ల దీనంగా. ఇంక అంతకంటే ఇవ్వలేకపోయానన్న అసంతృప్తి ఆ పిల్ల ముఖంలో అంజయ్య చదవగలిగాడు. అంజయ్య ఆలోచన అది కాదు, చేతిలో వైసా కూడా లేని ఈ పిల్ల తల్లిని ఎట్లా గట్టెక్కించుకుంటుందోనని. ఆ పిల్ల చేతికి ఆ కాగితం తిరిగి ఇస్తూ "మీ యమ్మకి ఏదన్నా తిండి కొనిపెట్టు" అన్నాడు. ఆ పిల్ల తల్లి కూడా మెల్లంగా చేతులెత్తి అంజయ్యకు కృతజ్ఞతగా జోడించింది. "నాదేం వుంది అక్కా, చేతి కష్టమేగదా. నీ కాయలా బాగవల్ల" అని చెప్పి రిక్షా ఎక్కాడు.

ఆసుప్రతి నుండి బాడుగ దొరికేట టయం కాదు అది. అందుకే బజారు వైపు రిక్షాను పోనిచ్చాడు.

"అయ్యోయ్, అయ్యా" అని దగ్గరగా విని పించడంతో రిక్షాని సడెన్ బ్రేకు వేశాడు.

ఎదురుగా కన్నీళ్ళతో కూతురూ, కొడుకూ.

వాళ్ళని అక్కడ చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు అంజయ్య. పరిస్థితి తెలియక గట్టిగా దగ్గరకి తీసుకున్నాడు ఇద్దర్నీ.

"ఏంరా, ఈడున్నారెందుకు? ఏమయ్యింది" ఆదుర్దాగా అడిగాడు.

అల్లంత దూరంలో ఏడుస్తూ నిలబడి వున్న అంజయ్య తల్లిని చూపించారు వాళ్ళు బిక్కముఖాలతో.

"ఏమయ్యిందే?" పిల్లల్ని వదలి తల్లి దగ్గరకు పరిగెత్తాడు అంజయ్య.

"నీ పెళ్ళాం పోయిందిరో. కడుపు నొప్పితో

మెలికలు తిరిగిపోతాంటే..." తల్లి మాటలు విని పించుకోకుండా తల్లి చూపించిన దిక్కుకి పరుగెత్తాడు. ఎద్దుల బండిలో కట్టెలాగ బిగుసుకుపోయి వుంది అంజయ్య పెళ్ళాం శవం.

"... ఆ యేళకు బస్సు దొరక్క, ఆసామిని బంగసాయి బండికేసుకొచ్చినాం. ఆలిస్యం అయిపోయింది, పెద్దాపరేసన్ సెయ్యల్ల, ఐదు నూర్లు తెమ్మనింది డాక్టరమ్మ. యాడ నుండి తెస్తుతల్లి అని కాళ్ళు పట్టుకున్నా... యినలా..." భోరున ఏడుస్తూ చెప్పసాగింది అంజయ్య తల్లి.

అంజయ్య నోట మాట రాలేదు. శిలా విగ్రహంలాగ నిల్చుండిపోయాడు. ఎండ సెగ, ఆకలి మంటలు గుర్తుకురాలేదు. పెళ్ళాన్ని పోగొట్టుకున్న అతని మనస్సు దుఃఖంతోనూ, నిస్సహాయతతోనూ కుమిలిపోతోంది.

'డాక్టరమ్మ, డాక్టరమ్మ' అన్న కలకలం విని పించింది. హుందాగా నడిచి వస్తున్న ఆమె వెనక 'తల్లి సుప్పు దిక్కు' అంటోంది ఒక ముసలామె, "అమ్మమ్మా అన్ని దుడ్లు ఇచ్చుకోలేం సువ్వే గట్టెంక్కించాల" అంటూ బంగపోతున్నాడు ఇంకో పెద్దాయన...

వాళ్ళని పట్టించుకోకుండా, నిర్లక్ష్యంగా కారు ఎక్కి దూసుకుపోయింది ఆమె.

"ఆయమ్మనే..." ఇంక మాటలు రాక కారు వెళ్ళిన దిక్కుకేసి చూస్తూ నోట్లో చీర చెంగు కుక్కుకుంది అంజయ్య తల్లి.

తిండిలేని తను ఆ పిల్లనూ, తల్లిని ఇంత దూరం రిక్షాలో వూరికే తీసుకొచ్చాడు. ఎందుకు? కొద్ది పాటి తన కష్టంతో ఒక మనిషి పానం నిలబడుతుందేమోని. అన్నీ వున్న డాక్టరమ్మ అట్లా అనుకోలేదు. ఇట్లాంటోళ్లకు మనుసులిచ్చే డబ్బే కానీ మనిషి మనసు అక్కర్లేదా? అనుకున్నాడు అంజయ్య.

6-3-92 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి

కొరమాండల్ సిమెంట్స్ లిమిటెడ్ వారి భీమ సిమెంట్స్